

20 april 2019

Internationale Ontwikkelingen Due Diligence Wetgeving

De voorgestelde Wet Zorgplicht Kinderarbeid staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een internationale trend om minimum vereisten voor MVO, en met name voor due diligence (zorgplicht), in wetgeving vast te leggen. Er is een groeiend besef dat met louter vrijwillige richtlijnen te weinig bereikt wordt. Daarom is in omringende landen, en elders in de wereld, de laatste jaren wetgeving tot stand gekomen, aangekondigd of onderwerp van debat. Enkele voorbeelden gericht op zorgplicht en/of transparantie & rapportage zijn:

Wetgeving:

- *Groot-Brittannië*: de '[Modern Slavery Act](#)'. Deze wet verplicht bedrijven te rapporteren op hun impact op gedwongen arbeid. Deze wet is gericht op transparantie (en niet op brede due diligence) en op een deelprobleem, namelijk gedwongen arbeid. In maart 2017 publiceerde het Britse parlement een [rapport](#) waarin ze de Britse regering adviseren zorgplicht wetgeving, inclusief genoegdoening, in te voeren;
- *Frankrijk*: de '[Loi Sur le Devoir de Vigilance des Multinationales](#)' (2017). Deze wet is een brede due diligence wet, die een zorgplicht instelt en algemene aansprakelijkheid voor de grootste bedrijven in Frankrijk op het gebied van mensenrechten en milieu;
- *Zwitserland*: de '[Federal Act on Private Security Services provided Abroad \(PSSA\)](#)' (2015). Deze wet voorziet in sectorspecifieke maar wel brede human rights due diligence voor de private en militaire beveiligingsindustrie;
- *EU*: de [illegaal hout verordening](#), waarmee van importeurs geëist wordt dat ze via een due diligence systeem de import van illegaal hout tegengaan, en de [conflict mineralen verordening](#), die gepaste zorgvuldigheid vraagt aan EU importeurs van tin, tantaal, wolfram en goud uit conflict gebieden en hoog risico gebieden. Binnen de EU zijn meerdere [discussies](#) gaande rondom zorgplicht;
- *Australië*: de [Illegal Logging Prohibition Act](#) (2012), die importeurs verplicht due diligence te doen om de import van illegaal hout te voorkomen. Daarnaast pleiten Australische investeerders en bedrijven om in de door het parlement voorgestelde [Modern Slavery Act](#) niet alleen verslaglegging te verplichten maar ook due diligence;
- *Australië/ New South Wales*: de '[Modern Slavery Bill](#)' (2018): vergelijkbaar met de Britse Modern Slavery Act, met een publiek register voor de verklaringen, boetes tot \$ 1,1 miljoen en een speciale anti-slavernij commissaris;
- *Australië*: de [Modern Slavery Bill](#) (2018). Deze wet is gericht op transparantie en het deelprobleem van gedwongen arbeid. De wet verplicht grote bedrijven en organisaties te rapporteren op het risico op moderne slavernij in hun hele keten, inclusief de beoordeling en aanpak van de gevonden risico's. Er komt een openbaar register;
- *Canada*: de [Modern Slavery Act](#) (2018). Deze wet is vergelijkbaar met de Britse wet, maar kent mogelijkheden voor de douane om producten te weren en om boetes op te leggen aan overtredende bedrijven. De Canadese overheid zal in februari 2019 reageren op de initiatiefwet;
- *VS*: de [Dodd-Frank Act](#) (2010): Deze wet is aangenomen met de bedoeling de financiële stabiliteit in de VS vergroten. Sectie 1502 (2012) verplicht bedrijven alle herkomst van gebruikte potentiële conflict mineralen uit de DRC te onderzoeken. President Trump heeft overigens aangekondigd deze wet te willen opschorten of uitkleden. In 2016 werd [sectie 307 van de Tariff Act](#) herzien. Met deze herziening werd een gat in de wet gedicht: ook als producten niet in de VS zelf ingekocht kunnen worden, mogen bedrijven geen producten importeren welke gemaakt zijn met gedwongen arbeid;

Parlementaire voorstellen tot wetgeving:

- *Zwitserland:* Als vervolg op het [publieksinitiatief](#) om te komen tot verplichte due diligence heeft het Zwitsers parlement een [tegenvoorstel](#) gedaan waarin alle grote bedrijven verplicht due diligence moeten doen en moederbedrijven aansprakelijk kunnen worden gesteld voor dochterondernemingen. Het tegenvoorstel is aangenomen;
- *Oostenrijk:* De sociaaldemocraten in Oostenrijk (de SPÖ) hebben het initiatief genomen om te komen tot zorgplicht wetgeving. Het [voorstel](#) richt zich op kinder- en dwangarbeid en is vooralsnog beperkt tot de kledingsector. Maar na een eerste bespreking in het parlement gaan stemmen op om het uit te breiden tot andere sectoren;

Voornemens van overheden voor wetgeving:

- *Italië:* In het Italiaans [Nationaal Actie Plan](#) (NAP) is een onderzoek aangekondigd naar de mogelijkheden om zorgplicht clausules op te nemen in bestaande wetgeving, en naar in het bijzonder de bestaande administratieve aansprakelijkheidswet 231/2001;
- *Duitsland:* In het Duitse [Nationale Actie Plan](#) (NAP) is opgenomen dat mocht in 2020 de helft van de grote bedrijven nog geen mensenrechten due diligence doen, er wetgeving komt. De sociaaldemocraten (de SPD) hebben daarnaast in haar [verkiezingsprogramma](#) due diligence wetgeving opgenomen;
- *Luxemburg:* in het Luxemburgse [Coalitieakkoord](#) (2018) is opgenomen dat Luxemburg zich committeert aan Europese “binding and effective legislation”. Ook zal de regering de mogelijkheid van due diligence wetgeving in voor bedrijven gevestigd in Luxemburg onderzoeken.

Publiek debat over wetgeving:

- *Canada:* In een [advies](#) aan de regering stelt een de Parlementaire Commissie voor Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking in oktober 2018 de regering om wettelijke en beleidsinitiatieven te ontwikkelen om bedrijven te motiveren kinderarbeid uit hun keten te weren. Daarnaast is er een Canadese ombudsman in oprichting om het toezicht op IMVO beter te borgen;
- *Finland:* Een brede coalitie van bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn voor de parlementsverkiezingen een [campagne](#) gestart om de politiek te bewegen wetgeving in te voeren;
- *Luxemburg:* Een coalitie van maatschappelijke organisaties is een [campagne](#) gestart voor de parlementsverkiezingen van 2019 die partijen oproept na de komende verkiezing wetgeving in te voeren;
- *Zweden:* In een [onderzoek](#), in opdracht van de Zweedse Minister voor Handel, adviseerde het Zweeds Agentschap voor Openbaar Bestuur in 2017 de regering om due diligence wetgeving in te voeren;